

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 12 stycznia 2023 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy
o repatriacji oraz niektórych innych ustaw**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw.

Jednocześnie upoważnia pana senatora Kazimierza Michała Ujazdowskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U S T A W A

z dnia

zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 858 oraz z 2022 r. poz. 2303) w art. 19 w ust. 1:

1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W latach 2017–2026 maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy wynosi 569 133 tys. zł, w tym w:”;

2) pkt 7–10 otrzymują brzmienie:

„7) 2023 r. – 65 757 tys. zł;

8) 2024 r. – 65 757 tys. zł;

9) 2025 r. – 65 757 tys. zł;

10) 2026 r. – 65 757 tys. zł.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy jest zwiększenie limitu wydatków z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu repatriacji w latach 2023–2026 o kwotę 80 000 tys. zł. tj. po 20 000 tys. zł na każdy rok.

W konsekwencji zmianie ulegnie maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy w latach 2017–2026 do kwoty 569 133 tys. zł. Zwiększenie limitu wydatków pozwoli na podniesienie kwoty przeznaczonej w rezerwie celowej „Pomoc dla repatriantów” na realizację w latach 2023–2026 zadań z zakresu repatriacji. Propozycje zawarte w projekcie nawiązują do przepisów zainicjowanej przez sejmową Komisję Łączności z Polakami za Granicą nowelizacji ustawy o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw, zwiększającej limit wydatków na repatriację na 2022 rok.

Zwiększenie ww. kwoty pozwoli zapewnić warunki do osiedlenia się w Polsce większej liczbie osób oczekujących na repatriację oraz przyspieszy proces ich przesiedlenia do kraju przodków. Podniesienie limitu wydatków pozwoli w szczególności na przyznanie w krótszym terminie miejsc w ośrodkach adaptacyjnych dla repatriantów większej liczbie kandydatów na repatriantów. Proponowana zmiana pozwoli na zapewnienie płynności wypłat świadczeń przysługujących repatriantom już przybyłym do Polski.

Z informacji przedstawionych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wynika, że aktualnie na zapewnienie warunków do repatriacji oczekuje ponad 7,7 tys. osób. W tej sytuacji zwiększenie limitu wydatków jest koniecznym warunkiem przyjęcia do kraju oczekującej grupy repatriantów.

Zadania ujęte w projekcie ustawy będą finansowane z budżetu państwa z rezerwy celowej przeznaczonej na pomoc dla repatriantów będącej w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe zostały przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji.

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi są zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki konsultacji zostały przedstawione w ocenie skutków regulacji.

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Tytuł projektu: ustawa zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw

Data sporządzenia: 10 stycznia 2023 r.

Przedstawiciel wnioskodawcy:

Senator Kazimierz Michał Ujazdowski

Źródło: inicjatywa komisji

Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym:

Aldona Figura, główny legislator, tel. 22 694 95 34

w zakresie OSR:

Marian Fałek, główny ekspert, tel. 22 694 90 82

Nr druku: 873, 873 S

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

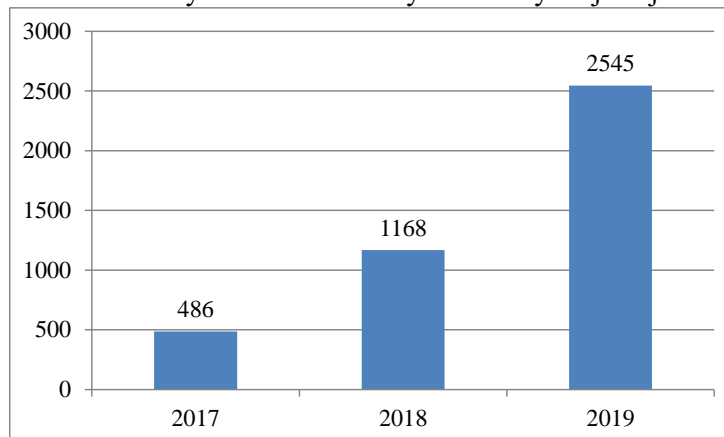
Repatriacja (łac. *repatriatio* „powrót do ojczyzny”) osób polskiego pochodzenia z terenów azjatyckiej części byłego ZSRR stanowi od 2001 r. stały element polityki państwa polskiego. Rząd RP traktuje prowadzenie akcji repatriacyjnej, jako spełnienie moralnego obowiązku i wynagrodzenia historycznych krzywd rodakom.

Liczebność grupy, którą mają stanowić osoby legitymujące się polskim pochodzeniem, jest różnie oceniana w zależności od przyjmowanych kryteriów. Szacuje się na ogół, że w krajach powstałych po rozpadzie Związku Radzieckiego żyje około miliona Polaków¹, choć i te dane uważa się za zaniżone. Niemniej nie oznacza to, że zgodnie z *ustawą z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji* wszystkie te osoby mają prawo do wizej krajowej w celu repatriacji czy też są zainteresowane repatriacją.

O wizej repatriacyjne mogą ubiegać się osoby, które uzyskały decyzję konsula o polskim pochodzeniu. Warunkiem przyjazdu do Polski jest posiadanie warunków do osiedlenia się (miejsce zamieszkania i źródło utrzymania). Osoby, które nie mają warunków do osiedlenia się otrzymują decyzję o zakwalifikowaniu do wydania wizej repatriacyjnej oraz są rejestrowane w ewidencji osób oczekujących na repatriację, prowadzonej przez Pełnomocnika Rządu ds. Repatriacji, w celu skierowania do ośrodka adaptacyjnego dla repatriantów lub uzyskania zaproszenia gminy.

Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji określiła ramy realizacji akcji repatriacyjnej, stwarzając szanse na przedstawienie każdej z zainteresowanych polskich rodzin realnej ścieżki repatriacji. Pomyślna realizacja całego procesu jest jednakże warunkowana wysokością kwot przeznaczonych w budżecie państwa na zapewnienie warunków do osiedlenia się. Rozbudzone nadzieje na powrót do Polski spowodowały skokowy wzrost liczby składanych wniosków o wydanie wizej krajowej w celu repatriacji. Z informacji przedstawionych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wynika, że aktualnie na zapewnienie warunków do repatriacji oczekuje ponad 7,7 tys. osób.

Wykres nr 1: Liczba składanych wniosków o wydanie wizej krajowej w celu repatriacji.

Źródło: Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA, „*Polityka migracyjna Polski – diagnoza stanu wyjściowego*” (15-12-2020), s. 58.

¹ Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA, „*Polityka migracyjna Polski – diagnoza stanu wyjściowego*” (15-12-2020), s. 58.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt.

Rekomenduje się projekt *ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw*, w którym proponuje się, by:

- w latach 2017–2026 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem obowiązywania ustawy wynosił 569 133 tys. zł;
- w latach 2023–2026 limity wydatków budżetu państwa, w każdym roku, wynosiły 65 757 tys. zł.

Oczekuje się, że podwyższenie limitów przewidzianych w projektowanej ustawie umożliwi powrót do kraju większej liczbie osób legitymujących się polskim pochodzeniem niż w przypadku, gdyby limity wydatków budżetu państwa na prowadzenie akcji repatriacyjnej nie zostały zwiększone.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie zachodzi konieczność analizy rozwiązań przyjętych w analogicznych sytuacjach w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
osoby polskiego pochodzenia zamieszkujące w: Republice Armenii, Republice Azerbejdżanu, Gruzji, Republice Kazachstanu, Republice Kirgiskiej, Republice Tadżykistanu, Turkmenistanie, Republice Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej			możliwość zapewnienia warunków do osiedlania się większej liczbie repatriantów
Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji			możliwość udzielenia pomocy ze środków budżetu państwa większej liczbie repatriantów

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Projekt *ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw* w dniu 23 listopada 2022 r. został przesłany następującym podmiotom: Ministrowi Finansów; Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji; Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców; Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu; Rzecznikowi Praw Obywatelskich; Rzecznikowi Praw Dziecka; Krajowej Radzie Radców Prawnych; Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej; Związkowi Miast Polskich; Związkowi Powiatów Polskich; Związkowi Gmin Wiejskich RP; Związkowi Województw Rzeczypospolitej Polskiej; Śląskiemu Związkowi Gmin i Powiatów; Unii Miasteczek Polskich; Związkowi Polskich Samorządów; Stowarzyszeniu Prezydentów Miast Polskich – Praca, Rozwój, Odpowiedzialność; Unii Metropolii Polskich. Termin przekazania opinii został wyznaczony do dnia 13 grudnia 2022 r.

Naczelnny Sąd Administracyjny oraz Rzecznik Praw Obywatelskich nie zgłosili uwag.

W dniu 10 stycznia 2023 r. na wspólnym posiedzeniu Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Budżetu i Finansów Publicznych przyjęły projekt bez poprawek.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.													
(ceny bieżące)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	20	20	20	20	0	0	0	0	0	0	80
Saldo ogółem		0	-20	-20	-20	-20	0	0	0	0	0	0	-80
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowana ustawa umożliwi zwiększenie w latach 2023–2026 limitu wydatków finansowanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu repatriacji łącznie o 80 mln zł ; w każdym roku wydatki budżetu państwa na te zadania będą mogły być wyższe o 20 mln zł.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10						Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0					0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0					0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0					0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowana ustawa <u>nie będzie oddziaływała</u> na gospodarkę i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, w szczególności na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa <u>nie będzie oddziaływała</u> na gospodarstwa domowe.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.													
Brak skutków.													
9. Wpływ na rynek pracy.													
Brak wpływu. Wniosek taki można wyciągnąć z uwagi na to, że liczebność grupy beneficjentów będzie stosunkowo nieduża oraz także ze względu na zróżnicowaną strukturę grupy repatriantów. „Kandydaci do repatriacji stanowią grupę zróżnicowaną pod względem wieku, kwalifikacji zawodowych i wykształcenia. Dominują wśród nich osoby w wieku późno produkcyjnym, z wykształceniem średnim zawodowym, bez znajomości języka polskiego” ² .													
10. Wpływ na pozostałe obszary.													
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: polityka migracyjna				☒ demografia ☐ mienie państwowe				☐ informatyzacja ☐ zdrowie					

² Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA, „Polityka migracyjna Polski – diagnoza stanu wyjściowego” (15-12-2020), s. 58.

Projektowana ustawa pozwoli na sprowadzenie do kraju większej liczbę repatriantów niż w przypadku, gdyby limity wydatków budżetu państwa na prowadzenie polityki migracyjnej nie zostały zwiększone. Wpływ regulacji na demografię będzie jednak marginalny z uwagi na to, że liczebność grupy beneficjentów będzie nieduża.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.

Przepisy ustawy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ustawa powinna podlegać ewaluacji po upływie czterech lat jej obowiązywania. Ocena *ex post* powinna wykazać, w jakim stopniu zwiększone limity wydatków budżetu państwa przyczyniły się do prowadzenia akcji repatriacyjnej, w szczególności jaki miały wpływ na liczbę osób polskiego pochodzenia, które powróciły do kraju.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).

Brak.